

Bestemmingsvoorstel Inzet Reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in Vught

Vught, 2023

Inhoud

Bestemmingsvoorstel Inzet Reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in Vught	1
1 Inleiding – Wat is Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang?.....	3
1.1 Beschermd Wonen	3
1.2 Maatschappelijke Opvang	3
1.3 Regulering beschermd wonen en maatschappelijke opvang	4
1.4 Regionale samenwerking BW/MO (regiovisie).....	4
2 Aanleiding van de aanleg Reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.....	5
2.1 Programma voor Vught.....	7
2.2 Leidende Principes	8
2.3 Wat doen wij in Vught al?	8
2.4 Monitoring implementatie bestemmingsvoorstel	9
3 Overzicht activiteiten.....	10
3.1 Toelichting en doelstellingen bij de voorgestelde investeringen.....	12
3.1.1 1. BW/MO bestemmingsvoorstel reserve Vught.....	12
3.1.2 2. Preventie en ontlasten MO jongvolwassenen.....	12
3.1.3 3. Extra inzet Maatschappelijke Werk	14
3.1.4 4. Welbevinden in de wijk interventies.....	15
3.1.5 5. Middelengebruik onder Jongeren Vught – Intensivering Aanpak.....	16
3.1.6 6. Pilot Tegengaan stigma dakloosheid – (voorbeeld: Zachte Landing in de Wijk)	17
3.1.7 7. Programmacoördinator	19
4. Samenvatting Bestemmingsvoorstel inzet reservemiddelen Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang in Vught.....	20

I Inleiding – Wat is Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang?

I.1 Beschermd Wonen

Beschermd wonen is een aangepaste woonoplossing voor mensen met psychische, psychosociale of verslavingsproblemen en/of licht verstandelijke beperkingen. Het biedt een veilige omgeving, variërend van tijdelijk verblijf tot gespecialiseerde woonvormen met 24/7 professionele begeleiding. Dit zorgt voor stabiliteit, ondersteuning en een gestructureerde woonomgeving voor de bewoners.

Beschermd wonen is een regionale opgave die de gemeentegrenzen overstijgt, met een noodzaak voor lokale aanpassingen. In de regio Meierij en Bommelerwaard is het aantal cliënten gedaald van 651 in 2020 tot 527 in 2022. Ook Vught ziet een afname: van 26 cliënten in 2020 naar 16 in 2022. Sinds 2021 zijn circa 300 cliënten overgestapt van beschermd wonen Wmo naar de Wet Langdurige Zorg, wat de populatie verschuift. De focus ligt nu meer op extramurale voorzieningen, met een kortere gemiddelde verblijfsduur. De doelgroep is divers.

Inwoners die kiezen voor beschermd wonen vormen een diverse groep van 18 jaar en ouder. Ze kampen met problemen op meerdere levensgebieden zoals gezondheid, financiën en sociaal netwerk. Zo'n 45% heeft zowel psychische als verslavingsproblemen of een lichte verstandelijke beperking, en voor 1 op de 10 gelden alle drie deze issues. De problematiek wordt steeds complexer, wat vraagt om gevarieerd aanbod en samenwerking tussen partners. Van deze groep heeft 38% financiële problemen, waarbij de helft van de zelfstandige bewoners hiermee worstelt. Justitiële problemen komen voor bij 1 op de 10, en eenzaamheid is prominent, met 80% die een beperkt sociaal netwerk heeft. De helft is 40 jaar of ouder en kiest vaak voor extramurale voorzieningen.

I.2 Maatschappelijke Opvang

De maatschappelijke opvang voorziet tijdelijk in woonbehoeften van personen zonder dak boven hun hoofd. Deze service gaat verder dan alleen onderdak: het biedt essentiële zorg, begeleiding en crisisinterventie. Deze personen hebben vaak hun thuis verlaten door diverse redenen en vinden het lastig om zelfstandig in de maatschappij te functioneren. Ze kampen met uiteenlopende problemen, zoals dakloosheid, geweld, financiële schulden, opvoedkundige issues, psychische en fysieke gezondheidskwesties, en verslavingen. Ook werkloosheid en het ontbreken van dagbesteding spelen mee, wat hun hulpvragen gelaagd en uitgebreid maakt.

Gezien de veelzijdige problematiek, hebben zij te maken met diverse maatschappelijke instanties. Dit omvat jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, lichamelijke gezondheidszorg, en justitiële zorg. Ook zijn er interacties met instanties gericht op inkomensondersteuning, huisvesting, maatschappelijke hulp en dagbesteding. Dit uitgebreide hulpverleningsnetwerk vergroot hun situatiecomplexiteit, maar is cruciaal voor de benodigde zorg en ondersteuning.

Doelgroep

Langdurig daklozen bestaan uit cliënten die vanwege aanhoudende psychiatrische problemen of verslavingsproblematiek opvang zoeken. Hoewel velen van hen idealiter doorstromen naar Beschermd Wonen, zorgt het bestaan van wachtlijsten ervoor dat zij langdurig in de opvang verblijven. Daarnaast zijn er kortdurend/economisch daklozen; deze groep zoekt meestal op korte termijn onderdak vanwege psychosociale problemen, waaronder schulden of de gevolgen van vechtscheidingen. Hun opvangtraject is over het algemeen gericht op een snelle terugkeer naar zelfstandigheid. Een andere specifieke groep betreft jongeren, variërend in leeftijd van ongeveer 16 tot 25 jaar, die ofwel uit instellingen komen of rondzwerven. Na de opvang krijgen zij begeleiding om de stap naar grotere zelfstandigheid te maken. Gezinnen zoeken vaak opvang naar aanleiding van huiselijk geweld of vergelijkbare problemen. Tenslotte is er een categorie van overige opvang, die bestaat uit cliënten die niet onder de eerste vier categorieën vallen. Voor hen is de primaire behoefte onderdak, vaak omdat ze niet geregistreerd zijn. Dit kan onder meer gaan om mensen die terugkeren naar de gemeenschap of seizoenarbeiders.

1.3 Regulering beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Het beschermd wonen en maatschappelijk (BW/MO) opvang zijn gereguleerd door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Binnen de WMO ligt de verantwoordelijkheid voor het BW/MO bij de gemeenten. Hierdoor hebben de gemeenten de taak om deze essentiële dienst te voorzien en te onderhouden voor hun inwoners. Om te zorgen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, worden er regelmatig bestuursafspraken gemaakt tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Tijdens deze bijeenkomsten worden er specifieke afspraken gemaakt over zaken zoals de financiering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang en hoe regionale samenwerking kan bijdragen aan het optimaliseren van het proces van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Deze afspraken hebben als doel om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg en ondersteuning die aan deze kwetsbare individuen wordt geboden, wordt gehandhaafd en verbeterd waar mogelijk.

1.4 Regionale samenwerking BW/MO (regiovisie)

Momenteel worden de diensten van beschermd wonen en maatschappelijke opvang geregeld binnen het kader van een centrumgemeente constructie. In deze context ontvangt de gemeente 's-Hertogenbosch financiële middelen van de nationale overheid om deze taken te vervullen voor de aangesloten gemeenten, namelijk Boxtel, 's-Hertogenbosch, Maasdiel, Meierijstad, Sint-Michielsgestel, Vught en Zaltbommel, die samen de regio Meierij en Bommelerwaard (waartoe Vught behoort - hierna te noemen: 'de regio') vormen.

Hoewel elke gemeente afzonderlijk de verantwoordelijkheid draagt voor het verlenen van hulp en ondersteuning aan haar eigen inwoners, is het uitgangspunt van deze constructie gebaseerd op regionale samenwerking. Binnen dit samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt die specifiek zijn voor het lokale werkveld. De aard en omvang van deze samenwerking worden nauwgezet vastgelegd om zo een structuur te creëren die deze samenwerking bevordert en flexibel de beweging naar 'Thuis in de Wijk' ondersteunt.

Elk jaar worden afspraken gemaakt en financiële details vastgelegd in een uitvoeringsprogramma. Met behulp van een meerjarenprogramma wordt er ook een blik geworpen op toekomstige uitdagingen. Het belang van samenwerking is echter niet beperkt tot de afzonderlijke gemeenten; ook op intergemeentelijk niveau wordt een integrale benadering steeds crucialer. Dit houdt in dat er vanuit het zorgdomein actief gezocht wordt naar samenwerking met andere belangrijke maatschappelijke sectoren, zoals werk, inkomen, volksgezondheid, veiligheid, welzijn en wonen. Dat bevordert een integrale aanpak van de problemen waarmee we worden geconfronteerd.

De regionale samenwerking krijgt vorm via een gestructureerd overlegmodel. Dit omvat (twee)maandelijks bijeenkomsten van het regionaal beleidsteam (RBT), regieteam (RT) en regionaal Portefeuillehouders overleg Maatschappelijke Zaken (Poho MZ). Met de doordecentralisatie van beschermd wonen is er een belangrijke transitie in gang gezet. Hierbij wordt de verantwoordelijkheid (zowel inhoudelijk als financieel) over een periode van 10 jaar van de centrumgemeente naar alle lokale gemeenten verschoven. Deze verschuiving is gebaseerd op het rapport van de commissie Dannenberg¹, dat pleit voor 'sociale inclusie', waarbij alle inwoners met een psychische kwetsbaarheid volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Om de ambities in de Regiovisie concreet te maken, werd in 2020 een regionaal uitvoeringsprogramma gelanceerd. Deze omvat meerdere pijlers, waaronder preventie, toegang, woon-zorg ondersteuning, Thuis in de Wijk, inkoop/financiën en monitoring. Het programma en bijbehorende budget worden jaarlijks in december vastgesteld.

2 Aanleiding van de aanleg Reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Per 1 januari 2022 worden alle gemeenten samen verantwoordelijk voor beschermd wonen, en vanaf 2023 ook financieel, in een proces genaamd doordecentralisatie. Deze verschuiving is onderdeel van de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis, met als doel het bevorderen van zelfstandig wonen in de eigen wijk. In de regio Meierij en Bommelerwaard zal elke gemeente een lokaal en integraal aanbod van voorzieningen ontwikkelen. Dit aanbod is gebaseerd op vijf vuistregels: goed wonen, gezonde financiën, waardevolle dag-invulling, passende ondersteuning, en een fijne leefomgeving. Er wordt vier jaar uitgetrokken om deze basisvoorzieningen op te zetten. De gemeenten zullen blijven samenwerken volgens een aangepaste centrumregeling, met één gemeente als centrumgemeente. Financieel zal er tot en met 2025 gewerkt worden vanuit een regionaal budget, waarna de financiën zullen verschuiven naar een lokaal budget.

Uw Raad heeft op 25 november 2021 het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen, regio Meierij en Bommelerwaard 2022-2025 is vastgesteld. Het Regioplan ondersteunt de ontwikkeling van lokale, integrale voorzieningen voor Beschermd Wonen, zodat de doelgroep zo zelfstandig mogelijk kan wonen met de nodige zorg en ondersteuning. Hierover worden duidelijke afspraken gemaakt met de regiogemeenten betreffende samenwerking en financiën. Het onttrekkingsvoorstel sluit hier goed bij aan. Hieruit voortvloeiend is in het Poho MZ van de

¹ Van beschermd wonen naar een beschermd thuis - Advies Commissie Toekomst beschermd wonen in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten - https://vng.nl/files/vng/van-beschermd-wonen_20151109.pdf

regio Meierij en Bommelerwaard op 13 juli 2022 een voorstel aangenomen om de regionale reservemiddelen in het kader van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO) tussentijds uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Dit voorstel is vastgesteld door uw raad op 2 februari 2023 en formeel bekrachtigd op 21 september 2023.

Dit voorstel ziet op:

1. Een reservevorming BW/MO waarbij 15% van de rijksuitkering wordt aangehouden als regionale risicoreserve, die tweejaarlijks wordt geëvalueerd op basis van een risicoanalyse.
2. Overschotten worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten, terwijl tekorten worden aangevuld vanuit de regionale begroting.
3. Voor 2023-2024 is de regionale risicoreserve vastgesteld op € 6,5 mln.

Het voorstel betreft een tussentijdse uitkering van de reservegelden BW MO aan de deelnemende gemeenten, gebaseerd op de meest recente jaarrekening van de centrumgemeente 's-Hertogenbosch. Per 31 december 2021 bedraagt de eindstand van de regionale reserve € 20,7 miljoen, waarbij in 2023 een bedrag van € 14,2 miljoen wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. De uitkering voor onze gemeente in 2023 bedraagt € 815.000 (5,74%). Naar verwachting ontvangt de gemeente Vught incidenteel in 2024 een bedrag van € 369.000. Dit bedrag kan nog hoger uitvallen.

Op 20 december 2022 heeft ons college besloten om een voorstel op te stellen voor het aanleggen van een reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en dit aan uw raad voor te leggen. Bij het aanleggen van een reserve moet er een bestemmingsvoorstel worden opgenomen. Wij stellen voor om dit bedrag in het bestemmingsvoorstel uit te smeren over de komende jaren om zo te zorgen voor een structurele stroom van middelen (zie ook hoofdstuk 3).

In de meerjarenbegroting 2023-2026 van de centrumregeling is een storting van € 6,2 miljoen in de regionale reserve voor 2023 geraamd. Dit zal leiden tot een nieuwe tussentijdse uitkering in 2024, om te voorkomen dat de regionale reserve blijft groeien. Voor deze tussentijdse uitkering is een wijziging van de centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Meierij en Bommelerwaard 2022-2025 doorgevoerd. Voor 2024 verwachten wij een mogelijke uitkering uit de regioreserve van circa. € 369.000

Daarnaast ontvangen we een jaarlijks uitvoeringsbudget Beschermd Wonen van circa € 172.000.

In 2023 zijn deze middelen, door het ontbreken van een activiteitenplan nog niet ingezet. Met dit voorstel willen we de concrete invulling van dit budget voor de komende meerjarenperiode benoemen. Alhoewel de centrumregeling tot 2025 loopt is de verwachting dat deze regeling ook hierna zal worden voortgezet. Vandaar dat we hier uitgaan van een inzet over de periode 2024 tot en met 2027.

Deze bedragen nemen wij mee in onderstaande financiële weergave.

Hierbij hebben we de uitkering uit de regionale reserve in 2023 en 2024 als incidentele middelen opgenomen. Het uitvoeringsbudget hebben we als structurele post opgenomen. De inzet van dit budget loopt via de exploitatie en verwerken we meerjarig via onze P&C cyclus. Hieronder is een overzicht opgenomen om een integraal beeld te geven.

Jaar	2024	2025	2026	2027	Totaal
Bedrag incidenteel	850.080	369.000			1.184.000
Bedrag structureel	172.096	172.614	172.614	172.614	689.938
Totaal	1.022.176	541.614	172.614	172.614	1.873.938

De portefeuillehouders hebben regionaal afgesproken, mede gelet op de risico's ten aanzien van de doordecentralisatie van beschermd wonen, om de reservegelden te bestemmen voor investeringen in het kader van de beoogde beweging richting Beschermd Thuis², inclusief reservevorming voor de integratieperiode van 10 jaar. Deze afspraak is onder voorbehoud van lokale besluitvorming door het college van B&W en de gemeenteraad in de deelnemende gemeenten. Risico's op dit vlak ontstaan omdat al bij kleine aantallen extra inwoners die gebruik maken van beschermd wonen grote kosten gemoeid zijn. O.a. door bestuurlijke afspraken die moeten leiden tot minder instroom in de WLZ kan de toestroom naar Beschermd wonen toenemen.

Bij het aanleggen van de reserve is het belangrijk om een duidelijk bestemmingsvoorstel op te stellen. Dit plan functioneert als een programma voor BW/MO, waarin wordt omschreven hoe de middelen zullen worden ingezet. Dit voorgestelde plan komt boven op het bestaande uitvoeringsakkoord, wat betekent dat de implementatie ervan extra werk met zich mee zal brengen.

2.1 Programma voor Vught

Voor Vught is het cruciaal om duurzame strategieën te ontwikkelen om de problematiek van wachtlijsten bij Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW MO) effectief aan te pakken. De beschikbare reservemiddelen bieden een unieke mogelijkheid om een versnelde aanpak van deze wachtlijsten te realiseren. Met deze reserve kunnen we een actievare rol innemen op het gebied van preventie. Het is ons doel om inwoners van Vught niet alleen op de wachtlijst te verminderen, maar ook om hen een geschikte plek te bieden waar ze de benodigde ondersteuning kunnen krijgen.

De gemeente Vught, in nauwe samenwerking met de regio, zet zich al jaren in voor een passende oplossingen voor deze doelgroep. Deze ambitie is tevens geformuleerd in de verschillende coalitieakkoorden. Dit is in lijn met de regionaal gemaakte afspraken en deze zijn vastgelegd in een 'gentlemen's agreement' (GA). De GA bevat toekomstige doelstellingen om de inzet van de beschikbare reserve voor BW/MO te optimaliseren. Het doel is om de betrokken Vughtse doelgroep zo efficiënt mogelijk te ondersteunen. Deze reserves worden voornamelijk gebruikt voor preventieve activiteiten, waarbij BW/MO centraal staat, maar tevens dient het als vliegwiel voor andere maatschappelijke uitdagingen, zoals schulden, verslaving of goed samenleven in de wijk. Met deze strategische planning streeft de gemeente ernaar om de effectiviteit en adequaatheid van het gebruik van deze middelen te waarborgen.

Vliegwieleffect

Door een focus op preventie binnen de context van BW/MO, wordt de kans op succes in de ondersteuning van de relevante doelgroepen verhoogd. Bovendien erkent de gemeente de waarde

² Transitie naar Beschermd Wonen in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten – <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/beschermd-thuis>

van het inzetten van de BW/MO reserves als stimulans voor bredere maatschappelijke initiatieven. Hiermee erkent de gemeente de verwevenheid van verschillende beleidsgebieden en de noodzaak om deze op een geïntegreerde manier aan te pakken. Dit gemeentelijk beleid houdt in dat we de bestaande middelen maximaal benutten, niet alleen om te voldoen aan de specifieke eisen van de BW/MO, maar ook om bij te dragen aan het grotere maatschappelijke doel. Daarmee is dit beleid in lijn met onze algemene inzet om een veerkrachtige, inclusieve en holistische benadering te hanteren voor het bevorderen van het welzijn en de welvaart van alle inwoners van Vught.

2.2 Leidende Principes

Binnen de gemeente Vught geven we vorm aan de doordecentralisatie volgens een aantal leidende (regionaal afgesproken) principes, met behoud van de regionale samenwerking die we hebben gevestigd op het gebied van beschermd wonen. Deze samenwerking, gebaseerd op vertrouwen en partnership, heeft ons in staat gesteld om efficiënt en effectief te werken, iets dat we blijven voortzetten.

1. Centraal in deze visie staat dat elke Vughtse inwoner een volwaardig burger is. Psychische kwetsbaarheid kan iedereen treffen, waarbij sommigen ondersteuning nodig hebben en anderen op eigen kracht verder kunnen.
2. Onze erkenning van de waarde van ervaringsdeskundigheid speelt hierbij een grote rol. We streven ernaar om de inbreng van cliënten, naasten en ervaringswerkers structureel te integreren in plan- en beleidsontwikkeling.

Als Vught willen wij in staat zijn om de lokale verantwoordelijkheid voor de doorontwikkeling van beschermd wonen adequaat te dragen. Hiervoor moeten we passende voorzieningen creëren die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners, met onder andere psychische kwetsbaarheid. Hierbij willen we de zorg zo dicht mogelijk bij huis organiseren. We streven ernaar om de ontwikkelingen rondom beschermd wonen betaalbaar te houden, met duidelijke afspraken binnen de regio over het in rekening brengen van financiële risico's. Onze focus als gemeente Vught ligt op de kwaliteit van zorg, waarbij de hulpvraag van de cliënt voorop staat en niet de beperkingen. De ondersteuning moet zijn afgestemd op de persoonlijke situatie en mogelijkheden van de cliënt, waarbij de zorg niet zwaarder is dan noodzakelijk.

We werken samen met zorgaanbieders en andere betrokkenen om passende zorg te bieden, waarbij de cliënt één aanspreekpunt heeft. Tenslotte, eenvoud staat centraal in onze aanpak. We streven ernaar om de zorg zo eenvoudig mogelijk te organiseren, net als de regie en samenwerking binnen de regio, gezien de complexiteit van de verschillende wetten en betrokken partijen. Samen werken we aan een toegankelijker, effectiever en meer mensgericht beleid voor beschermd wonen.

2.3 Wat doen wij in Vught al?

De recente beleidswijziging stuurt aan op het nemen van meer verantwoordelijkheid door individuele gemeenten in plaats van de centrumgemeente. Deze verschuiving heeft niet alleen gevolgen voor de verdeling van verplichtingen en risico's, maar kan ook bijdragen aan een efficiëntere zorgaanpak binnen de Wmo. In Vught zijn reeds diverse initiatieven gerealiseerd, waarbij aandacht is voor de BW/MO doelgroep. Deels betreft het hier initiatieven die werken in de preventieve sfeer, zoals het bestrijden van armoede, het versterken van de sociale samenhang in de wijk. Daarnaast zijn er initiatieven die meer direct gericht zijn op maatschappelijke opvang, zie hieronder.

Wat hebben wel al	Kosten	Omvang doelgroep
Kleinschalige opvang	Regionaal	1 woning (3/4 kamers)
Onder de pannen	Regionaal	3/4 kamers
Stenen Hut	€ 140.000 ong.	200 wekelijks
Briefadres	Kostenneutraal	10 personen ong.
Urgentieplusregeling	Kostenneutraal	10 personen ong.

De insteek van het nieuwe beleidsplan is dat individuele gemeenten meer zelf aan opvang gaan realiseren. Bijkomend kan er ook sprake zijn van het egaliseren van tekorten in Wmo, met name in de dagbesteding en individuele begeleiding, die overlappen met Wmo light en Wmo zwaar (BW). Dit zou bijdragen aan een flexibelere op- en afschaling van zorg. Zo bevorderen we met de reserve de integratie en efficiëntie van financiële stromen om onze dienstverlening voor de Vughtse inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen.

2.4 Monitoring implementatie bestemmingsvoorstel

De zeven samenwerkende gemeenten Boxtel, Maasdriel, Meierijstad, Sint-Michielsgestel, Vught, Zaltbommel en 's-Hertogenbosch hebben hun doelen voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en gerelateerde beleidsterreinen vastgelegd in de Regiovisie 2020 en verder. Het monitoren van de voortgang van deze doelen wordt voor de regio jaarlijks in een rapportage gemeten. De ervaringen van cliënten en stakeholders worden verzameld uit interviews en focusgesprekken en worden onderzocht door de Universiteit van Amsterdam. De resultaten van dit rapport zullen als ijkpunt dienen voor het begin van de implementatie van het bestemmingsvoorstel.

De monitoring van het bestemmingsvoorstel Inzet Reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in Vught zal plaatsvinden op drie niveaus: strategisch (ambities), tactisch (kwaliteit van de zorg/preventieactiviteiten) en operationeel (zorggebruik en voortgang implementatie). Voor ieder activiteit zal bij aanvang worden uitgewerkt wat gemeten gaat worden, met welk doel, hoe en hoe vaak het gemeten gaat worden, en wie/waar het gemeten gaat worden. Dit zal zorgen voor een duidelijk, gestructureerd en allesomvattend beeld van de uitvoering en voortgang van het bestemmingsvoorstel, waardoor tijdig bijgestuurd kan worden waar nodig. De programmacoördinator, samen met de betrokken beleidsmedewerkers, zal deze monitoring coördineren en uitvoeren.

3 Overzicht activiteiten

Hieronder is een voorstel overzicht van BW/MO (gelieerde) activiteiten die in aanmerking komen voor financiering vanuit het reservebudget BW/MO. De activiteiten die betrekking hebben op de extra inzet maatschappelijk werk (3) en de inzet van een programmacoördinator (7) dekken we uit het jaarlijkse exploitatiebudget doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In de begroting 2024 hebben wij dit opgenomen. Zij vallen dus niet onder de inzet van de op te richten bestemmingsreserve.

<i>Doel - Interventie</i>	Verband met Gentlemen's Agreement/Vughts beleid	2024	2025	2026	2027	
1. BW/MO Reserve Vught - Reguliere uitgaves reserve voor potentiële tegenvallers of stijging van kosten	1. Coalitieakkoord, realistisch begroten	67.000	67.000	67.000	67.000	268.000
2. Preventie en ontlasten MO jongvolwassenen (extra kleinschalige opvang voor jongeren)	2. Preventie en ontlasten MO regio Maatschappelijke opvang (incl. begeleiding en ondersteuning	60.000	60.000	60.000	60.000	240.000
3. Extra inzet maatschappelijk werk	3. Verbeteren toegang Vught	85.000	85.000	85.000	85.000	340.000
4. Welbevinden in de wijk	4. Signalering en preventie	65.000	65.000	65.000	65.000	260.000

5. Middelengebruik onder Jongeren Vught – Intensivering Aanpak (hoe link met BW/MO)	5. Signalering en preventie	70.000	70.000	70.000	70.000	280.000
6. Pilot tegengaan stigma dakloosheid – Zachte Landing in de Wijk	6. Verbeteren toegang Vught en Signalering en Preventie	45.000	45.000	45.000	45.000	180.000
7. Programma coördinator aanjagen van projecten en evaluatie van investeringen		75.000	75.000	75.000	75.000	300.000
Totale uitgaven		467.000	467.000	467.000	467.000	1.868.000

3.1 Toelichting en doelstellingen bij de voorgestelde investeringen

3.1.1 BW/MO bestemmingsvoorstel reserve Vught

In het licht van recente ontwikkelingen binnen het landelijke beleid van doordecentralisatie BW (Beschermd Wonen), is het essentieel om proactieve maatregelen te nemen om potentiële risico's en onzekerheden aan te pakken. De doordecentralisatie richt zich op een kleinere maar kwetsbaardere doelgroep dan in het verleden, waardoor de ondersteuning complexer en duurder wordt. De rijksoverheid heeft een tijdspanne van 10 jaar (2024-2033) opgezet om dit proces vorm te geven, waarbij de middelen voor beschermd wonen stapsgewijs en objectief herverdeeld zullen worden tussen regio's en gemeenten.

Bovendien is er een onderscheid in verantwoordelijkheid: centrumgemeenten zijn verantwoordelijk voor bestaande BW-cliënten, terwijl regiogemeenten zich ontfemen over nieuwe cliënten. Gezien de financiële implicaties - zoals de kostprijs van € 68.000 per cliënt per jaar voor de duurste indicatie in onze regio, en de gemiddelde verblijfsduur van een BW-cliënt die oploopt tot ongeveer 7 jaar - is het duidelijk dat we ons moeten voorbereiden op aanzienlijke uitgaven. Daar komt bij dat we tot 2025 in volledige solidariteit werken binnen onze regio, maar vanaf 2026 nieuwe afspraken moeten maken, die wellicht grotere financiële risico's met zich meebrengen voor individuele gemeenten. De komende jaren brengen ook onzekerheid met zich mee over de doordecentralisatie van maatschappelijke opvang, momenteel nog bekostigd via centrumgemeenten.

Het is hierdoor ook verstandig om gebruik te maken van de reservemiddelen om in Vught in te stellen voor BW/MO. Deze reserve zou dienen ter financiële bescherming en stabiliteit, en zou, indien mogelijk, ten minste in stand moeten blijven voor de gehele duur van de doordecentralisatie-periode tot 2033. We zien deze stap als cruciaal in het waarborgen van kwalitatieve ondersteuning voor onze meest kwetsbare inwoners, terwijl we ook rekening houden met de financiële gezondheid van onze gemeente.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Het aanleggen van een Vughtse reserve biedt een gedegen aanpak voor het bedienen van de BW/MO in Vught. Door proactieve maatregelen te nemen in reactie op de doordecentralisatie van het landelijke beleid, zorgt Vught ervoor dat het effectief kan inspelen op de veranderende (soms ad hoc) behoeften van een kleiner maar kwetsbaarder cliëntenbestand. En door het instellen van een bestemmings reserve, verzekert Vught zowel de kwalitatieve ondersteuning voor zijn meest kwetsbare inwoners als de financiële flexibiliteit om middelen in te zetten.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 268.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.2 Preventie en ontlasten MO jongvolwassenen

Het ambulant jongerenwerk in Vught is adequaat georganiseerd met een robuuste uitbreiding van de aantal uren. De evaluatie wijst uit dat de grotere inzet van ambulante jongerenwerkers heeft geleid tot meer flexibiliteit en aanwezigheid op cruciale momenten. Hoewel er positieve

ervaringen zijn, zoals een toegenomen beschikbaarheid van jongerenwerkers, zijn er ook aandachtspunten. Zo dient de subsidie van Elzenburg nog geformaliseerd te worden en is de uitbreiding van de capaciteit van het jongerenwerk van Welzijn Vught met een jaar verlengd en dit is inmiddels structureel geregeld. Ook behoeft de samenwerking tussen jongerenwerk van Welzijn Vught en Wegwijs+ aandacht: de samenwerking tussen hulpverlening en voorliggend veld is voor de doelgroep jongvolwassenen blijvend van belang, zeker gezien problematiek bij de overgang naar volwassenen bij 18+.

Het gebrek aan opvangplekken voor 18+ jongeren in Vught is een bottleneck voor het effectief ondersteunen van deze doelgroep. Bovendien laat de recente Ethos daklozen telling zien dat er een fors aantal jongeren met dakloosheid wordt bedreigd in onze regio. In 2023 is er voorzien in een nieuwe kleinschalige opvanglocatie in Vught, met een beperkt aantal kamers, gericht op specifieke zorgbehoeften. Dit initiatief dient als een middel om de druk op de bestaande CTMO-faciliteiten te verlichten. Toch blijft de noodzaak voor opvang voor 18+ jongeren zeer hoog en is het belangrijk om snel adequaat in te spelen op de blijvende capaciteitsvraag. Dit item vraagt dan ook op de eerste plaats om aandacht vanuit dit bestemmingsvoorstel.

Het is daarom van belang om ook in Vught opvanglocaties voor 18+ jongeren te realiseren, inclusief lichte begeleiding om deze doelgroep binnen een korte termijn zelfstandig te maken en te laten doorstromen. Dit is een cruciale voorziening met ondersteuning voor 18+ jongeren uit de 18- jongerenopvang en buiten de opvang. Deze doelgroep verkeert vaak in complexe situaties, variërend van schulden tot relationele problemen. Het doel is niet enkel het bieden van een dak boven het hoofd, maar ook het bieden van lichte begeleiding dat deels door de Vughtse jongerenwerk geboden kan worden. Dit voorkomt escalatie van problemen en de noodzaak van intensievere zorgvormen.

Daarnaast zullen er trainingen en workshops worden georganiseerd voor de jongeren via kortlopende begeleidingstrajecten. Het begeleidingstraject heeft als doel jongeren klaar te stomen voor zelfstandig wonen door vijf essentiële gebieden te adresseren. Ten eerste is er 'Support', waarbij elke jongere de zekerheid heeft van een volwassen persoon en een steunend netwerk. Op het gebied van 'Wonen' wordt gezorgd voor een stabiele woonomgeving. 'School/werk' richt zich op opleiding of een solide job als fundament voor een carrière. 'Inkomen' zorgt voor financiële stabiliteit en schuldmanagement, terwijl 'Welzijn' de fysieke en mentale gezondheid van de jongere waarborgt.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Dit initiatief benadrukt een actiegerichte aanpak om de problematiek van wachtlijsten bij BW MO voor jongvolwassenen in Vught te verminderen. Allereerst, de realisatie van nieuwe kleinschalige opvanglocaties met lichte begeleiding voor 18+ jongeren zal de druk op bestaande faciliteiten verlichten, terwijl het ook zorgt voor een snellere doorstroom naar zelfstandigheid. Ten tweede, door het organiseren van trainingen, workshops en begeleidingstrajecten worden jongvolwassenen in Vught niet alleen geholpen met onderdak, maar ook voorbereid op zelfstandig wonen en het aanpakken van diverse uitdagingen, wat verdere escalatie van hun situatie voorkomt.

Beoogde doelstelling

1. Vroegtijdig signaleren en aanpakken van problemen bij 20% meer jongeren dan in het voorgaande jaar, om escalatie te voorkomen en de behoefte aan intensievere zorg te verminderen.
2. Begeleiding naar passende zorg: Het aantal cliënten dat door de Kleinschalige opvang wordt begeleid naar passende zorg en ondersteuning moet met 100% toenemen.
3. Begeleiding naar zelfstandigheid: via kortlopende trajecten jongeren op weg helpen naar een zelfstandig bestaan.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 240.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.3 Extra inzet Maatschappelijke Werk

De maatschappelijk werker vervult een sleutelrol als schakel tussen de gemeenschap en relevante instanties in het Vughtse sociale en zorgdomein. Ze dienen als contactpunt voor burgers en professionals rondom sociaal-emotionele en psychologische uitdagingen. Hun taak richt zich op begeleiding naar passende zorg en ondersteuning, waarbij de nadruk ligt op het bevorderen van autonomie en zelfredzaamheid van individuen. Tevens zijn ze van cruciaal belang in het vroegtijdig herkennen van problemen om escalatie te vermijden en dragen bij aan samenwerking en advisering binnen hun professionele netwerk. De maatschappelijk werker faciliteert vroege identificatie en betere toegang tot kwetsbare groepen, wat kan leiden tot preventieve zorginterventies en het verminderen van afhankelijkheid van beschermde woonvormen en maatschappelijke opvang.

Centraal staan ook werkzaamheden gericht op sociale voorzieningen, werk & inkomen en schuldhulpverlening voor specifieke doelgroepen met complexe hulpvragen. De nadruk ligt op preventie, mentale gezondheid en zelfredzaamheid. Versterking van lokale zorgstructuren en wijkteams is essentieel, evenals de ondersteuning van initiatieven die bijdragen aan een soepele integratie in gemeenschappen. Het profiel en takenpakket van de maatschappelijk werker worden verder ontwikkeld om de noden van de gemeenschap beter te adresseren.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Dit initiatief illustreert een proactieve benadering om de uitdagingen rondom BW MO in Vught aan te gaan. Door de centrale rol van de maatschappelijk werk te benadrukken, wordt er gezorgd voor vroege identificatie van sociaal-emotionele en psychologische problemen, wat leidt tot tijdige interventies en het voorkomen van escalaties. Dit draagt bij aan een reductie van de wachtlijsten door mensen op tijd de juiste zorg en ondersteuning te bieden, waardoor de afhankelijkheid van beschermde woonvormen en maatschappelijke opvang afneemt. Bovendien zorgt de focus op preventie, mentale gezondheid en zelfredzaamheid ervoor dat inwoners van Vught beter uitgerust zijn om zelfstandig te functioneren, waardoor de druk op BW/MO verder afneemt.

Beoogde doelstelling

1. Verhoog de begeleiding van individuen naar passende zorg en ondersteuning (meer uren per maand), om de autonomie en zelfredzaamheid van cliënten te bevorderen.
2. Meer uren inzet in vroegtijdige signalering van sociaal-emotionele of psychologische problemen, om escalatie van deze problemen te voorkomen.
3. Versterk zorg & veiligheid en lokale wijkteams door middel van een 30% toename van initiatieven die een "zachte landing in de wijk" bevorderen.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 340.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.4 Welbevinden in de wijk interventies

Een holistische benadering van zorg, met de burger en wijk als middelpunt, biedt een strategie die niet alleen het welzijn van de Vughtse gemeenschap bevordert maar ook een vermindering in de aanspraak op beschermd wonen en maatschappelijke opvang kan realiseren. Door burgers continu te betrekken en dicht bij hen te staan bij het vormgeven van zorginterventies, neemt de kans op succesvolle preventie toe.

Door kortlopende interventies gericht op het welbevinden in de wijk te organiseren zetten we ons in op een vroege en effectieve identificatie van en toegang tot kwetsbare individuen. Door deze strategie kunnen preventieve interventies geïmplementeerd worden, wat resulteert in een verminderde afhankelijkheid van maatschappelijke diensten en een afname van negatieve uitkomsten zoals dakloosheid. De samenhang tussen deze functie en bredere gemeenschapszorg is evident, met nadruk op het optimaliseren van toegankelijke voorzieningen en het bevorderen van mentaal welzijn. Investerings in gebieden zoals preventie, intersectorale samenwerking en wijkintegratie zijn essentieel voor het verwezenlijken van deze visie.

In Vught is deze aanpak al in beweging gezet waarbij er actief wordt geïnvesteerd in het laagdrempelig organiseren van de zorg in de wijk het behouden van het vertrouwen van de inwoners. Door dit vertrouwen te rechtvaardigen met duurzame oplossingen en robuuste monitoring, kunnen we diepgaande inzichten verkrijgen over effectieve interventies binnen specifieke wijkcontexten In Vught. Hierbij sluiten we in Vught tevens aan bij de nationale agenda voor preventie en gezondheidsbevordering. De GGD, die al een vitale rol heeft gespeeld, blijft ondersteunen in de volgende fases, waarbij het accent ligt op gezondheidsbevordering en -bescherming.

Concluderend, een gemeenschap die proactief en integraal investeert in de gezondheid van haar inwoners, creëert een omgeving waarin de behoefte aan meer intensieve zorgdiensten, zoals beschermd wonen en maatschappelijke opvang, afneemt.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Door middel van welbevinden in de wijk interventies wordt een integrale benadering van zorg toegepast, wat bijdraagt aan vroegtijdige identificatie van kwetsbare inwoners en het realiseren van preventieve maatregelen, waardoor de druk op BW/MO vermindert. De nadruk op intersectorale samenwerking, wijkintegratie en laagdrempelige zorg zorgt ervoor dat inwoners tijdig passende zorg en ondersteuning krijgen, wat niet alleen hun mentale gezondheid bevordert maar ook de noodzaak van intensievere zorgdiensten vermindert. De samenwerking met de

GGD en de nationale agenda voor preventie en gezondheidsbevordering waarborgt dat deze aanpak zowel lokaal als nationaal wordt ondersteund en geoptimaliseerd.

Beoogde doelstelling

1. Meer uren inzet in preventie van verslaving en GGZ-gerelateerde problemen, om de mentale gezondheid in de wijk te bevorderen.
2. Verhoog de begeleiding van mensen naar passende zorg en ondersteuning met meer uren, om zelfregie en het herstel van cliënten te bevorderen.
3. Verminder de noodzaak van maatschappelijke opvang en dakloosheid met door meer uren inzet in effectieve preventie en interventie.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 260.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.5 Middelengebruik onder Jongeren Vught – Intensivering Aanpak

De trend van toenemend middelengebruik onder jongeren, ook in Vught, baart zorgen, waarbij het gebruik van drugs toeneemt. Acceptatie van alcoholconsumptie is tevens een probleem en het aantal jongeren dat doet aan Vapen groeit. De cijfers wijzen op een behoefte aan gerichte interventie en bewustwordingscampagnes, vooral gezien de risico's die deze middelen met zich meebrengen voor de gezondheid en het welzijn van de jongere bevolking. Uit recente onderzoeken, waaronder de Monitor Skip die Trip en de GGD Gezondheidsmonitors, blijkt de groeiende acceptatie van middelengebruik onder jongeren. Enkele belangrijke bevindingen zijn: 1) 59% van de 16-25-jarigen vindt cannabisgebruik acceptabel, 2) 62% van dezelfde leeftijdsgroep heeft geen afspraken met hun ouders over drugsgebruik, 3) 34% van de leerlingen in het voortgezet onderwijs heeft alcohol ervaren, en, 4) Vapen is een groeiende trend, terwijl het traditionele roken op een stabiel niveau blijft.

Gezien deze ontwikkelingen is het belangrijk om in Vught verschillende gerichte initiatieven in te zetten middels gecoördineerde inspanningen. In samenwerking met lokale partners, waaronder Novadic Kentron, zullen we onderzoek doen naar de meest effectieve interventies. Deze gecoördineerde inspanning zal helpen de trend van toenemend middelengebruik onder de jongeren in Vught te keren en bijdragen aan een gezondere en veiligere gemeenschap voor haar jongere inwoners. Door de intensivering van de aanpak van middelengebruik onder jongeren in Vught zullen problemen rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden, mede hierdoor, voorkomen door de focus op vroege interventie en bewustwording. Deze proactieve aanpak helpt jongeren de risico's van middelengebruik in te zien en biedt alternatieve ondersteunings- en hulpbronnen aan, wat leidt tot een vermindering van de vraag naar opvang en beschermd wonen gerelateerd aan middelengebruik (of psychische problemen door middelengebruik). Bovendien zorgt de samenwerking met lokale partners zoals Novadic Kentron voor een op maat gemaakte en effectieve aanpak, waarbij de specifieke behoeften en uitdagingen van de jongerengemeenschap in Vught centraal staan, wat de kans op succesvol herstel en re-integratie in de maatschappij vergroot.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Een focus op intensievere aanpak van het groeiende middelengebruik onder jongeren in Vught is een preventieve benadering waarbij jongeren vroegtijdig worden geëngageerd rondom middelengebruik om verergering en verslaving tegen te gaan. Door vroege interventies en bewustwordingscampagnes te promoten, worden jongeren geholpen de risico's van middelengebruik te begrijpen, waardoor een potentiële behoefte aan BW/MO-voorzieningen vanwege middelenmisbruik of daaraan gerelateerde psychische problemen afneemt.

Beoogde doelstelling

1. Bevorderen van gezonde levenskeuzes zoals voldoende water drinken, gezonde voeding, alcoholarm- en vrij leven, en niet roken.
2. Een aantoonbare daling van middelengebruik door jongeren in de leeftijdscategorie van 16 tot 25 jaar.
3. Jongeren en hun ouders zijn beter geïnformeerd over de risico's van middelengebruik en de voordelen van een gezonde levensstijl.
4. Ouders worden actief aangemoedigd om middelengebruik niet te normaliseren en het gesprek aan te gaan met hun kinderen over gezonde keuzes.
5. Alle openbare (gemeentelijke) ruimten zijn rookvrij.
6. Organiseren van regelmatige bewustwordingsbijeenkomsten en campagnes, zowel op lokaal als landelijk niveau, om gezonde leefstijlen en de risico's van middelengebruik te benadrukken.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 280.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.6 Pilot Tegengaan stigma dakloosheid – (voorbeeld: Zachte Landing in de Wijk)

Ook in Vught speelt stigma na dakloosheid en kan dit een zachte landing in de wijk belemmeren voor kwetsbare groepen. Het afgelopen jaar hebben diverse organisaties in Den Bosch samen een belangrijke stap gezet in de aanpak van stigmatisering na dakloosheid en het stimuleren van harmonieus samenleven in de wijk. Deze aanpak wordt nu ook ingezet in de regio Meijerij en Bommelerwaard. Een belangrijk inzicht van het project is het significante effect van de bewustwordingsbijeenkomsten in het samenbrengen van buurtbewoners en hun voormalige dakloze burens. De perceptie rondom dakloosheid in Nederland transformeert. Er is een groeiend begrip dat de weg naar herstel van dakloosheid start met het bieden van stabiele huisvesting.

Meer en meer voormalige daklozen vinden een plek in de Vughtse wijken en in de wijk van onze buurgemeenten, ondersteund met ambulante zorg. Desondanks worden ze niet altijd positief ontvangen door de huidige bewoners. Onderzoek wijst uit dat voormalige daklozen vaak stuiten

op stigma en sociale uitsluiting, wat belemmerend werkt voor hun herintegratie. Om een inclusieve wijkcultuur te bevorderen, hebben instellingen zoals, onder andere, de Hogeschool Utrecht, Samen Sterk Zonder Stigma en de Maatschappelijke Opvang Den Bosch, in samenwerking met ervaringsdeskundigen, lokale bewoners en professionals, gewerkt aan het project 'Zachte landing in de wijk'. Hierin werd onderzocht hoe de gemeenschap kan werken aan het verminderen van vooroordelen en het bevorderen van inclusiviteit.

Het is belangrijk dat kwetsbare inwoners van Vught zich verbonden voelen met hun buurtgenoten, verenigingen en lokale activiteiten. Dit draagt bij aan een geslaagde integratie binnen de gemeenschap. Hulpverleners uit de GGZ, maatschappelijke opvang en beschermd wonen kunnen deze inwoners hierin begeleiden, maar alleen als ze goed samenwerken met en kennis hebben van de lokale gemeenschap. Uit ervaring blijkt dat deze samenwerking en kennis verbeterd kunnen worden. Door hulpverleners en maatschappelijk werkers nauwer te laten samenwerken met vrijwilligers, kunnen kwetsbare inwoners gemakkelijker deelnemen aan buurtactiviteiten en zich verbonden voelen met organisaties in hun wijk. Dit bevordert hun betrokkenheid en welzijn. We gaan onderzoeken hoe we dit het beste kunnen aanpakken in Vught.

Dit zijn twee van de vele projecten in het land ontwikkeld voor het accepteren van mensen met psychische problemen in de wijk. In de 'Zachte landing in de wijk' is deze aangepast en gericht op dak- en thuisloosheid. Vught kan veel profijt hebben aan het meedoen aan dit pilotproject nu het de landing van voormalige daklozen in de Vughtse wijken kan vergemakkelijken en meer begrip kan kweken bij de Vughtse wijkbewoners.

Waarom is dit belangrijk voor de Vughtse BW/MO aanpak?

Dit initiatief benadrukt het belang van het tegengaan van stigmatisering van voormalige daklozen in Vught, wat essentieel is om terugval of het opnieuw dakloos worden te voorkomen. Door bijvoorbeeld het project 'Zachte landing in de wijk' te implementeren, dat streeft naar meer inclusiviteit en begrip binnen gemeenschappen, wordt er proactief gewerkt aan preventie door voormalige daklozen te integreren en hun welzijn te bevorderen, waardoor de vraag naar opvang en beschermd wonen vermindert.

Beoogde doelstelling:

1. Verminder het stigma rond voormalige daklozen in de Vughtse wijken, wat zal blijken uit wijkonderzoeken en feedbacksessies.
2. Verhoog het aantal positieve interacties tussen buurtbewoners en voormalige daklozen in het komende jaar.
3. Organiseer ieder kwartaal een of meer reflectiesessies over gevoelige onderwerpen zoals stigmatisering, sociale inclusie en wijkcohesie, gericht op het bevorderen van het welzijn en de integratie van voormalige daklozen in de wijk.

Financiering: benodigde middelen voor deze activiteit is ongeveer € 180.000 tussen 2024 t/m 2027.

3.1.7 Programmacoördinator

Het inzetten van een programmacoördinator bij de implementatie van de BW/MO reserves is belangrijk vanwege de nodige coördinatie en vliegwielfunctie die ervoor gaat zorgen dat het gebruik van de middelen door de verschillende disciplines, zoals kleinschalige opvang, jongerenwerk en maatschappelijk werk wordt gecoördineerd en gemonitord. Deze rol is essentieel om ambitieuze doelstellingen te realiseren en de synergie tussen deze gebieden te optimaliseren. De coördinator initieert projecten, optimaliseert processen en vergroot de impact van dienstverlening op doelgroepen.

Daarnaast verbindt de coördinator lokaal en regionaal beleid. In de huidige complexe context, kan deze rol zorgen voor een naadloze aansluiting van lokale initiatieven op bredere strategieën, bijdragend aan een coherent beleidskader. Verder speelt de coördinator een belangrijke rol in het evalueren van investeringen. Dit omvat het meten van impact en het uitvoeren van kosten-batenanalyses, om zo de doeltreffendheid van de investeringen te beoordelen en de verantwoording van publieke middelen te waarborgen.

In tijden van toenemende vraag naar sociale voorzieningen, is de coördinator een cruciale schakel voor efficiëntie, effectiviteit en verantwoording. Deze rol kan helpen om de dienstverlening in de genoemde domeinen naar een hoger niveau te tillen, terwijl de werklast van de beleidsmedewerkers verlicht wordt.

De coördinator functioneert als een organisatorische ondersteuning, minimaliseert overlap en bevordert de consistentie in beleidsuitvoering, wat leidt tot een efficiëntere werkwijze. Tevens faciliteert deze rol samenwerking en communicatie tussen beleidsvelden, identificeert en deelt best practices en bemiddelt bij conflicten.

Concluderend, een programmacoördinator biedt essentiële ondersteuning aan beleidsmedewerkers, draagt bij aan efficiëntie en effectiviteit en zorgt voor een geoptimaliseerde beleidsuitvoering. Dit resulteert in een verbetering van de dienstverlening en een vermindering van de werklast voor professionals.

4. Samenvatting Bestemmingsvoorstel inzet reservemiddelen Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang in Vught.

1. Wat is beschermd wonen en Maatschappelijke opvang?

De gemeente Vught voert samen met de gemeenten in de regio de functies Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen uit. Maatschappelijke opvang houdt in: het bieden van een tijdelijke opvang van mensen die geen dak boven hun hoofd hebben en niet zelf in staat zijn om hierin te voorzien. Beschermd wonen biedt een woonvorm aan voor mensen met psychische, psychosociale beperking, voor mensen met een verslaving en voor mensen met een verstandelijke beperking. De gemeente Den Bosch voert in deze regeling een centrumfunctie uit. Binnen deze functies is zowel landelijk als regionaal een verschuiving gaande: van grootschalige, centraal gelegen voorzieningen naar kleinschalige, regionaal georganiseerde voorzieningen. En tegelijk een verschuiving van opvang naar preventie.

2. Aanleiding van de aanleg reserve Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang

In de regio wordt samengewerkt aan de verschuiving die hierboven genoemd is. Daarbij worden vijf vuistregels gehanteerd: goed wonen, gezonde financiën, waardevolle dag-invulling, passende ondersteuning en een fijne leefomgeving. Het rijk keert middelen voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang uit aan de centrumgemeente. In de afgelopen jaren is er per saldo op deze twee regelingen een overschot ontstaan. Het voorstel is nu om een deel van deze reserve uit te keren aan alle gemeenten die samen met Den Bosch de Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen organiseren. Daarbij is afgesproken om deze middelen te besteden aan een programma voor deze vorm van opvang én aan maatregelen voor preventie. Het totale budget dat in vier jaar uitgekeerd wordt is € 1.873.938,-. Dit bedrag zal waarschijnlijk nog hoger uitvallen. Het voorstel is om dit budget in Vught in een periode van vier jaar te besteden aan een 7-tal thema's. De activiteiten op de 7 thema's zullen gemonitord worden tijdens de uitvoering.

Overzicht activiteiten

De 7 thema's en daarbij behorende activiteiten zijn de volgende;

- BW/MO reserves: Er zijn risico's dat de uitgaven op het gebied van Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zullen toenemen (denk aan meer verward gedrag, woningnood). Hiervoor is het nodig een reserve aan te houden.
- Preventie en ontlasting MO jongvolwassenen. Uit de Ethos telling over daklozen blijkt vooral onder jongeren een grote groep te zijn voor wie zelfstandig wonen een uitdaging is. Voor deze groep willen we een voorziening bieden.
- Extra inzet maatschappelijk werk. Voldoende inzet bij zaken als schulden, sociaal-emotionele problemen voorkomt dat escalaties ontstaan, waardoor mensen niet afhankelijk worden van een opvang in Beschermd wonen of Maatschappelijke opvang.
- Welbevinden in de wijk interventies; het is zaak om al heel vroeg signalen te zien van gedrag dat wijst op problemen, zoals verslaving, verward gedrag of overlast. Snel handelen voorkomt dat problemen ernstiger worden.

- Middelengebruik onder jongeren: Verslaving bij jongeren kan leiden tot schulden, overlast en grotere problemen. Door te werken aan preventie op dit vlak wordt in een latere fase een groter gebruik van maatschappelijke opvang en beschermd wonen deels voorkomen.
- Pilot tegengaan stigma dakloosheid: bij het huisvesten in een wijk van inwoners die voorheen in een vorm van maatschappelijke opvang of beschermd wonen verbleven bestaat het risico dat mensen de aansluiting in de wijk missen. Door wijkbewoners te informeren over dakloosheid willen we stigma's voorkomen en zorgen dat nieuwe inwoners een goede aansluiting vinden in de wijk.

Programmacoördinator: om deze punten te realiseren is aansturing nodig en de nodige inzet om dit te regelen. Hiervoor zijn middelen opgenomen om ambtelijke inzet te kunnen realiseren.